

כולל "פורת יוסף"
ע"ש ר' יוסף בן ר' סעדיה חידד ז"ל
רח' זבלון 37 גדרה

זמני השבת
לפי אופק אשדוד
בניסת השבת: מס: 19
זציאת השבת: 59: 19

עלון מס' 216
ל"אב התשע"ב

ראה

"בנים אתם לה' אלהכם"
אסור לאדם להכביד
עולו על בניו ולדקדק
בכבודו עלהם שלא
יביטם לידי מכשול אלא
ילחול ועלים עיניו להם,
שהאב שלחל על כבודו,
כבודו לחול.
~ לכן זצ"ל ~

"מחודדין בפיר"

שיהיו דברי תורה

"השימר לך פן יהיה דבר.. ורעה עינך באזיזך האביון ולא תתן לו.."
במה לקצץ?

מדוע כל כך מגנה התורה את האדם שלא נותן מכספו לעניים, עד שהוא נקרא "בליעל"
ו"רע עין", הלוא טבע האדם כך, להיות בהול על ממונו..

והנמשל, כי ההוצאת הכספיות של האדם -
מרבובות הן: אוכל ושתייה, ביגוד והנעלה,
משכנתא, ביטוח, שכירות, דלק, ארנונה,
חשמל, גז, טלפון, טלפון נייד, שכר לימוד,
חופשות וטיולים, נסיעות, מתנות, רהיטים,
כלים, תכשיטים, וכו' וכו'... וכמובן, שחלק
מכספו הוא מפריש לצדקה. והנה,
האוברדרפט עולה, האשראי נגמר, הבנקים
לוחצים, ו... זהו זה, אין ברירה, חייבים ליישר
קו, להוריד מעט את הפרופיל, לשחרר לחץ,
ובמילים ברורות: להקטין את ההוצאות!
ואז, מבלי משים, הוא מלכסן מבט אל עבר
כספי הצדקה: אולי שם אפשר קצת
לקצץ...? זוהי התביעה כלפי האדם:
אם אומנם דחוק אתה בפרנסתך, מדוע
דווקא "ורעה עינך באיזיך האביון", מדוע
לקצץ דווקא בכספי הצדקה!?

משל של המגיד מדובנא לסוחר אחד שהפליג
באונייה לצורך מסחרו, כשעימו סחורות
רבות. הוא לקח עימו גם כמה ספרי קודש
ללמוד בהם בדרך, וכן טלית ותפילין.
והנה, באמצע ההפלגה, פרצה לפתע רוח
סערה, ואיימה להטביע את הספינה.
פנה רב החובל אל הסוחר ואמר לו:
"אדוני, עליך להשליך מיד חלק מן
הסחורות שלך, כדי להקל מן האונייה את
משאה הכבד, כי לולא זה יש כאן סכנת
חיים של ממש!". נבהל הסוחר לשמע
הסכנה, אך מצד שני חס על סחורותיו.
מה עשה? מיהר ולקח את הטלית,
התפילין וספרי הקודש, ונשא אותם כדי
להטילם לתוך הים...
פנה אליו משרתו ואמר: "למה תעשה כך,
וחטאת לאלוקים, הלוא אלה הם חיינו!
הלוא טוב לך להפיל איזה חבילות
מסחורותיך הכבדות, ובכך תפעל הרבה
יותר להקל את משא האונייה!"

~ הבית היהודי ~

"לא תשמעו אל דברי הזכריא ההוא.. כי מנסה ה' אתכם" (ג.ד.)
כיצד אפשר לעמוד בנסיון כה גדול של ראיית אדם גדול בתורה וביראת שמים
העושה אותות ומופתים ובכל זאת לא להאמין לדבריו?

משל של רבי יעקב מהוסיאטין למפקד צבאי יצא למלחמה והחליט, כדי להכניע את
הנצחון, לרתום את כושרו השכלי ולערוך כעין מלחמת מוחות מול האויב. לשם כך הוא
שתל מידע שגוי במחנה האויב, אודות חולשה הקיימת בגיזרה מסוימת וכוונתו היתה לגרום
להם לשלוח לאותו גיזרה חיילים רבים ואז יארום להם.
אך מאחר שחשש שבאותו רגע בו יגיעו חיילי האויב לגיזרה יתקפו חייליו בפחד ויברחו,
בהותירם את הגיזרה מופקרת לגמרי, החליט לעדכן אותם מראש על תוכניתו ולספר להם
על המלחמה והמארב המתוכנן..
כיוצא בכך, בורא עולם אומר לבניו מראש: אל לכם לחשוש או לפחוד, דעו, כי מצב זה בו
יבוא אדם וינסה לפתות אתכם לעבוד עבודה זרה הוא מצב אפשרי וכשתקלעו למצב זה,
תדע בזכות ההכנה המוקדמת בפסוקי התורה, בררו את הענין והנצלו ממנו לגמרי..

רבי יעקב

אין לך רחמינו, ארומה ארחמינו של הקב"ה
אוריג חכמה

"עֵשֶׂר תַּעֲשֶׂר"
אלמר רב לאדם אחד
שהבטיח לתרום
עשר פעמים ח"י:
לזכר שבתן פעם
אחת לח"י,
למשך שבתן
עשר פעמים ח"י...
ולתקן האור

"ושמוות אתה ובנך"
אין ספק, כי החנוך
הגדול ביותר הוא
הדגמא האישית
של ההורים, על פן,
בציאת האב לקנות
את ארבעת המינים,
יקח עמו את בניו
הקטנים, כדי להקנות
להם את שמחתו,
חביבותו והדורו
נלפי המצוות.
ראשית חכמה

”לא תוסיף ולא תגרע“

אדם אחד נכנס לחנות בדים וביקש לקנות אריג משי כחול. הסוחר - ממולח היה, וידע כי בד כזה אין ברשותו, לכן מיהר והוריד מן המדף בד דמוי משי בצבע שחור...

”שמע נא“ - אמר הסוחר - ”בד זה עדיף פי כמה שכן הוא עמיד פי כמה יותר מן המשי, ובמגע אין הבדל כלל ביניהם, רבים מעדיפים בד זה לכתחילה“. ”חוץ מזה“ - המשך הסוחר בשכנועיו - ”הצבע השחור הולם אותך הרבה יותר, שכן הכחול כבר ”מיושן“, ועבר זמנו ובטל מן העולם, ובכלל מה ההבדל הגדול בין כחול כזה ובין שחור בהיר...?“

הקונה עמד נבוך מעט משטף הדברים שניחתו על ראשו, אולם כאשר התאווש מעט אמר בתוקף: ”בד משי כחול אני מבקש אם ברשותך מוטב ואם לאו אלך לי לשלום!“ כן הוא גם הנמשל - אמר ”הסבא מנובהרדוק“ - פעמים בא היצר הרע אל האדם ומנסה להסיתו בדברים: ”אמת! עליך לקיים מצווה פלונית אולם אפשר מעט אחרת...“ עלינו לדעת כי הקדוש ברוך הוא מצווה כך ורק כך!

”כי פתוּז תפתוּז“ (טו,ח)

במצווה זו יש סגולה שאינה הולכת לעולם לאיבוד ותמיד עומדת לימין הנותן..

כל מילה שנהפוך אותה בא”ת ב”ש תשתנה לבלי היכר מלבד מילה אחת ‘צדקה’.. האות צ’ מתחלפת באות ה’ והאות ד’ מתחלפת באות ק’ וכן על זאת הדרך. וזאת בא לרמוז לנו שהצדקה אינה הולכת לאיבוד ותעמוד לנו בשעת צרה שנא’ ”וצדקתו עומדת לעד“.

ומתוק האור’ מתוך פניני קדם’

”ישבוּזת לפני ה’ אלוהיך אתה בְּנֵךְ וּבִתְךָ...“ (טו,יא)

מתי השמחה שלימה?
כאשר האבא בא עם בניו ביחד למקום המקדש, לבית כנסת. אך כשהאבא בא לבית כנסת בלא בניו או שהבנים יבואו רק לאחר פטירת ההורים, לומר קדיש או יזכור.. אין כאן שמחה שלימה..

אמרות חכמה

”כי לא יזדל אביו“ (טו,יא)

המגיד מקלם אמר פעם לגבירים הקמצנים: אם לא תתנו כסף לעניים הלא הם ימותו ברעב ואז אתם תצטרכו למלא מקומם שכן כתוב שלא יפסקו העניים, כי הרי מישהו צריך למלא את מקומם.. כמה כדאי לתת צדקה.. אמרות חכמה

גם כאשר אדם לומד מוסר לעצמו, ונדמה לו שהלימוד לא משפיע עליו, סוף כל סוף הרי הוא מנסה לקרב עצמו לעבודת ה' ועל כך בלבד כבר מגיע לו שכר גדול..

הסבא מקלם זצ"ל

פינת ההלכה

הרב דב ניסים שליט"א,
ראש כולל "פורת יוסף"

מקרים שיש בהם סכנה

נאמר בתורה (ויקרא יח ה) "ושמרתם את חוקותי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם וחי בהם", ודרשו חכמים (יבמא פה): "וחי בהם" ולא שימות בהם. ומכאן אנו למדים, שחובה לחלל את השבת בכדי להציל נפש מישראל, ואפילו במקרה שיש רק ספק סכנה. ולפיכך:

א. ילד שנעל בחדר בשבת, ואי אפשר להרגיעו בכדי שלא יפחד, ויש חשש שהילד יבוא לידי סכנה מחמת פחדיו, שוברים את הדלת כדי לחלצו. וכן מותר להזמין את אנשי מכבי האש, כדי לחלצו.

ב. ילד קטן שאבד או אף גדול שנעדר ויש מקום לדאוג לשלומו, או קטן שנמצא משוטט והוא מבוהל ונפחד ואי אפשר להרגיעו, מותר לחלל עליו את השבת ולהודיע למשטרה על היעדרותו או על הימצאו.

ג. אדם שנפל בשבת, ויש חשש שבא לכלל סכנה, שמא שבר חוליה בעמוד השדרה, או שאיבד את ההכרה, וכדומה, מחללים עליו את השבת בכדי לקחתו לבית החולים.

ד. אדם שהוכה על-ידי ברזל ונפצע, ויש לחוש שמא נגרם לו זיהום על-ידי החלודה, מחללים עליו את השבת בכדי לקחתו לבית החולים.

ה. אדם שנשכו עקרב או נחש שיש חשש שהוא ארסי, וכן אם נשכו כלב שיש חשש שנגוע בכלבת, מחללים עליו את השבת בכדי לקחתו לבית החולים. ומותר להרוג את הנחש או לצוד את הכלב, ולהביאם לבית החולים, בכדי לאבחן במדויק את סוג הפגיעה ולתת לנשך את הטיפול הראוי והיעיל.

ו. אדם שבלע רעלים או כל דבר שיש בו חשש סכנה, מחללים עליו את השבת בכדי לקחתו לבית החולים.

מתי ממלאים את המשפך?

מדוע באמת המעשרות מביאות לידי ברכה ושפע? עונה על כך התסיד רבי יוסף יעבץ, שהאדם הוא בעצם כמו משפך: לתוך המשפך מוזגים משקה, על מנת שמשם יזרום המשקה הלאה.

כך הקב"ה נותן לאדם פרנסה בשפע, על מנת שיעביר הלאה וידאג לעניים ועמלי תורה. כאשר המשפך תקין, והמשקה אכן זורם - ממשיכים למזוג לתוכו בנדיבות וממלאים אותו, וזהו: "עשר - בשביל שתתעשר". אבל אם נוצרת בו סתימה ואינו מקלח - או אז מפסיקים למלאותו, והוא מתרוקן ומתייבש...

מעייני השבוע